

Det kongelige arbeids- og sosialdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200406005	Dok.nr.: 14
Arkivkode: 840.0	Dato: 26/11-04
Arb.: AMAR	Saksbeh.:
Uoff:	

Oslo, 24. november 2004

Vår ref.
2004/607/561.6/gusp

Deres ref.
200401005-/AKG

Høring - forslag til tiltak for fysisk aktivitet på arbeidslivsområdet

Vi viser til departementets brev av 3. november, samt gjennomført muntlig høringsmøte 11. november. Vi vil med dette gi vår skriftlige uttalelse til forslag til bestemmelse om tiltak for økt fysisk aktivitet på arbeidslivsområdet.

Generelt

Arbeidsgiverforeningen NAVO er av den oppfatning at fysisk aktivitet er viktig og av betydning for vår helse. Det faktum at flere og flere i Norge i dag er overvektig, er et helseproblem både for den enkelte og for samfunnet, og det er en utvikling som bør motarbeides. Arbeidsgiverforeningen NAVO ser derfor positivt på at myndighetene iverksetter et arbeid for å bidra til økt fysisk aktivitet i det norske samfunn. Vi viser i denne sammenheng til utarbeidelsen av en handlingsplan for fysisk aktivitet i regi av helse- og omsorgsdepartementet.

Arbeidsgiverforeningen NAVO kan imidlertid ikke støtte lovforslaget som er sendt på høring, da vi finner dette lite gjennomarbeidet og konsekvensutredet. Vi vil begrunne vårt synspunkt nedenfor.

Nærmere om lovforslaget

Departementets utgangspunkt synes å være at egen helse er den enkeltes ansvar. Samtidig blir behovet for at samfunnet legger til rette for at den enkelte skal kunne ta helsefremmende valg, fremhevet. Departementet mener at arbeidsplassen er en viktig arena i denne sammenheng, begrunnet med at en stor andel av den voksne befolkning befinner seg der. Gjennom tiltak på arbeidsplassen kan man derfor nå svært mange. Departementet uttrykker videre at forslaget rettslig sett først og fremst vil "være en viktig signal-/bevisstgjøringsbestemmelse som skal bidra til at arbeidsgiverne setter inaktivitet på dagsorden ...". Betydningen av aktivitet knyttet til et bedre arbeidsmiljø og mindre sykefravær, påpekes også.

Økt fysisk aktivitet er et riktig virkemiddel i forhold til å redusere effekten av inaktivitet, slik departementet fremsetter siktemålet med lovforslaget. Økt fysisk aktivitet på arbeidsplassen vil også kunne bidra i forhold til dette siktemålet. Imidlertid er det grunn til å vurdere i hvilken grad økt aktivitet er et siktemål for den enkelte virksomhet. Økt fysisk aktivitet kan bidra til et redusert fravær. I en slik sammenheng vil imidlertid økt aktivitet være et virkemiddel og ikke et mål i seg selv. Det er også grunn til å påpeke at det er stor usikkerhet knyttet til hvilken effekt trening faktisk har på sykefravær, jfr. Grønningsæter Staubo.

ARBEIDSGIVERFORENINGEN NAVO

Postboks 1511 Vikta, 0117 Oslo - Besøksadresse: Kronprinsesse Märthas plass 1 - Tlf: 24 05 56 00 - Faks: 24 05 56 01

NAVO er også noe tvilende til om et problem av samfunnsart bør og kan omgjøres til et arbeidslivs-spørsmål. Dagens arbeidsmiljølov har som mål å verne og beskytte arbeidstakerne mot helsefare og risiko. Loven har også et forebyggende aspekt. Siktemålet for det forebyggende helsearbeid er å redusere/minimalisere eventuelle påkjenninger og belastninger som kan gjøre seg gjeldende i en arbeidssituasjon. Det er i denne sammenheng trening har blitt trukket inn som et godt tiltak på enkelte arbeidsplasser. Treningen har da til hovedhensikt å bidra til færre belastningsskader/-lidelser. I hvilken grad trening er et mulig tiltak for å verne mot helsefare og risiko, er avhengig av den enkelte arbeidsplass og må derfor vurderes ut fra forhold i den enkelte virksomhet.

Departementet uttrykker et ønske om "... ikke å konkretisere hvilke tiltak ...", og det ble også på høringsmøtet 11. november uttrykt fra departementet at det ikke er ønskelig med en detaljregulering. NAVO mener imidlertid at lovforslaget i seg selv er en klar detaljregulering i forhold til arbeidsgivers generelle plikt til å fremme et forebyggende arbeidsmiljø. I hvilken grad fysisk aktivitet er et riktig virkemiddel i forhold til å virke forebyggende, vil som nevnt være svært varierende fra arbeidsplass til arbeidsplass.

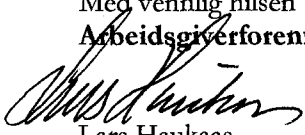
I tillegg til at NAVO oppfatter lovforslaget som en uhensiktsmessig detaljregulering, synes også en rekke forhold å være uavklart:

- I følge departementet omhandler arbeidsgivers plikt, en plikt til å vurdere og ikke en plikt til å nødvendigvis iverksette tiltak. Hvilke kriterier skal arbeidsgiver legge til grunn for en slik vurdering, og hvordan skal denne gjennomføres?
- Departementet sier tydelig at vurderingen skal gjøres i samarbeid med representanter for de ansatte, samtidig er det av lovtekstens formulering tydelig at denne er ment til å regulere individrettede tiltak. Hvem skal da definere i hvilken grad man anses som aktiv eller inaktiv, - arbeidsgiver eller den arbeidstaker vurderingen omhandler? Skal resultatoppnåelse i arbeidssituasjonen legges til grunn, eller skal ytre signaler som tydelig overvekt legges til grunn? NAVO vil her advare mot tilfeldige vurderingskriterier da vi ser en klar fare i forhold til uønsket utstøting fra arbeidslivet.
- NAVO finner det også noe uklart hvor langt arbeidsgiveransvaret faktisk strekker seg med hensyn til tidsplasseringen av eventuelle tiltak. Dette var et av forholdene vi tok opp i det muntlige hørings-møtet 11. november. Det ble fra departementets side meddelt at arbeidsgiveransvaret kun gjelder i arbeidstiden, og eventuelle tiltak kan ikke pålegges arbeidstaker i dennes fritid. Hvilke konsekvenser dette har for den totale arbeidstid, synes da å være utydlig. Skal eventuelle tiltak i form av trening i arbeidstiden ha betydning for den totale arbeidstiden?

NAVO mener også at dagens arbeidsmiljølov allerede bærer i seg bestemmelser knyttet til vurdering av fysiske tiltak som f eks trening. Forslaget til en ny arbeidslivslov NOU 2004:5 Et arbeidsliv for trygghet, inkludering og vekst, ivaretar også etter NAVOs synspunkt en slik vurdering som forslaget fremmer. Gjennom den risikovurderingen som pålegges arbeidsgiver, vil tiltak knyttet til fysisk aktivitet være en naturlig del av vurderingen knyttet til virksomhetens faktiske risikobilde.

Med vennlig hilsen

Arbeidsgiverforeningen NAVO

Lars Haukaas

Administrerende direktør

ARBEIDSGIVERFORENINGEN NAVO

Postboks 1511 Vikta, 0117 Oslo - Besøksadresse: Kronprinsesse Märthas plass 1 - Tlf: 24 05 56 00 - Faks: 24 05 56 01